

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
В.О. директора КЗ «Золотоніська
санаторна школа Черкаської обласної ради»
Ольга СІДЄЛЬНІКОВА
« 26 » серпня 2022 р.
Доказ від 26 серпня 2022 року № 86/4

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
на 2022 – 2023 навчальний рік**

Схвалено на засіданні педагогічної ради
(протокол від 25.08.2022 № 1)

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
на 2022 – 2023 навчальний рік**

Схвалено на засіданні педагогічної ради
(протокол № 1 від 25.08.2022)

ЗМІСТ

Розділ 1. ПРИЗНАЧЕННЯ ШКОЛИ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ	3
Розділ 2. ОПИС МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА ШКОЛИ.....	9
Розділ 3. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ШКОЛИ.....	13
Розділ 4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН НА 2022 – 2023 навчальний рік.....	22
Розділ 5. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСОВУВАНИХ У НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	42
Розділ 6. ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	50
Розділ 7. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ. ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ.....	59
Розділ 8. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	63

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»
на 2022 – 2023 навчальний рік**

РОЗДІЛ 1

ПРИЗНАЧЕННЯ ШКОЛИ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Освітня програма КЗ «ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ» розроблена на виконання законів України [«Про освіту»](#), [«Про повну загальну середню освіту»](#), [Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року](#), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»](#), Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»](#), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898](#), Положення про санаторну школу, затвердженого [Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 р. № 1026](#), Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого [наказом Міністерства охорони здоров'я від 25 вересня 2020 року № 2205](#), листа МОН України від 22.05.2018 №1/9-332 щодо затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти, наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів» ; Типової освітньої програмами для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти , затвердженими наказом МОН № 1273 від 08.10.2019 року (типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна), постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (2-4 класи), наказу МОН України від 20.04.2018 № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня» (2-4 класи).

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ» – це заклад освіти для дітей із неспецифічними захворюваннями органів дихання (хронічні пневмонії, бронхіти, бронхіальна астма, різні форми алергічних респіраторних захворювань). Що

відрізняє нашу школу від звичайного закладу освіти? У ній освітній процес організовано таким чином, щоб кожен учасник мав можливість керувати своїм здоров'ям. Школа розташована на території дендропарку, площею 7,5 га. Завдяки його насадженням тут створений сприятливий клімат для лікування та реабілітації дітей із захворюваннями органів верхніх дихальних шляхів.

Метою КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАД «ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ», який дає повну загальну середню освіту, є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

У відповідності до чинного законодавства КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ» здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта;

II ступінь – основна загальна освіта;

III ступінь – середня (повна) загальна освіта.

Досягнення мети, тим самим призначення школи, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених [Законом України «Про освіту»](#):

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;

- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Освітня програма складена на 2022-2023 навчальний рік і затверджена рішенням педагогічної ради від 25.08.2022 року (протокол №1).

Освітня програма визначає:

- 1) загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які на тепер подані в рамках навчальних планів для кожної ступені окремо;
- 2) очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку;
- 3) пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»);
- 4) рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 5) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Місія КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ» – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості на основі партнерства усіх учасників освітнього процесу: учителів та вихователів, учнів і батьків.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: • гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною; • інтеграційні засади побудови

та організації освітнього процесу; • визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості; • створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує; • урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Керуючись положеннями Конституції України, враховуючи основні положення Законів України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017), «Про повну загальну середню освіту» (прийняття 16.01.2020. Набрання чинності 18.03.2020), Положення про санаторну школу, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 р. № 1026, постанов Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», Національної державної програми «Освіта» («Україна – XXI ст.»), Державної програми «Вчитель», керуючись Державними стандартами початкової та середньої освіти, проектом Концепції профільного навчання старшої школи, обласними освітніми програмами, міськими програмами «Діти Золотоноші», «Програмою розвитку природничо-математичних дисциплін», «Програмою інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів», «Програмою розвитку позашкільних закладів міста», «Програмою розвитку психологічної служби», «Програмою розвитку Національної мережі Шкіл сприяння здоров'ю», нормативними документами Міністерства освіти і науки України, Управління освіти і науки Черкаської облдержадміністрації КЗ «Золотоніська санаторна школа Черкаської обласної ради» спрямовує роботу на реалізацію науково-методичної проблеми **«Формування інноваційного здоров'язберезувального освітнього середовища в контексті Нової української школи з метою формування компетентної особистості школяра»**, зокрема на удосконалення системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, поліпшення результативності освітнього

процесу та якості знань учнів, розвитку професійної компетентності вчителів та вихователів та формування життєвих компетентностей школярів.

Школа є експериментальним майданчиком з упровадження дослідно-експериментальної роботи за темами «Стандартизація наскрізної соціально-психологічної моделі масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику», «Нова українська школа у поступі до цінностей» та «Виховання смисложиттєвих цінностей підлітків в умовах євроінтеграційного поступу України».

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ, НА ВИКОНАННЯ ЯКИХ СПРЯМОВАНА РОБОТА ШКОЛИ

Діяльність школи здійснюється згідно з вимогами основних нормативних документів: ст. 53 Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державної програми «Освіта» (Україна, XXI століття), Національної доктрини розвитку освіти, Указів Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р, Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898, Концепції профільного навчання в старшій школі, Положення про загальноосвітній навчальний заклад, Концепції національного виховання, власного Статуту, інших чинних законодавчих та нормативних документів.

РОЗДІЛ 2

ОПИС МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА ШКОЛИ

Кожна дитина – неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками. Саме це лягло в основу побудови моделі випускника КЗ «Золотоніська санаторна школа Черкаської обласної ради».

Випускник КЗ «Золотоніська санаторна школа Черкаської обласної ради» – це особистість, яка володіє ключовими компетентностями, уміє не лише здобувати знання, але і використовувати їх на практиці, дбаючи при цьому про власне здоров'я.

Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність".

Ключові компетентності – ті, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя. **Компетентний** – знаючий, обізнаний у певній галузі. **Компетенція** – коло питань, у яких особа має знання, досвід.

Відповідно до [Закону України «Про освіту»](#) визначено ключові компетентності для Нової української школи, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;

- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- інші компетентності, передбачені стандартом освіти.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- виявляти ініціативу;
- творити;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- застосовувати емоційний інтелект;
- здатність співпрацювати в команді.

Нова Українська Школа ставить за мету не просто йти в ногу з часом, а прагне випереджати час. Сьогоднішній випускник Нової української школи – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації.

Модель випускника КЗ «Золотоніська санаторна школа Черкаської обласної ради» включає наступні складові, які характеризуються широким спектром впливів особистості:

1. Випускник має залишити школу професійно визначеним.
2. Повинен уміти методично грамотно, самостійно працювати.
3. Він має прагнути до самоосвіти та вдосконалення.

4. Випускник має брати активну участь у суспільно-культурному житті країни.
5. Має бути свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки.
6. Він повинен свідомо ставитися до свого здоров'я та довкілля.

Випускник КЗ «Золотоніська санаторна школа Черкаської обласної ради» має мислити креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал, адже у сучасному світі людину цінують насамперед за її індивідуальність, унікальність ідей та професійних рішень.

Випускник КЗ «Золотоніська санаторна школа Черкаської обласної ради» має бути компетентний у ставленні до життя, що передбачає сформованість потреби в самопізнанні, саморозумінні, самореалізації та інтелектуальній культурі.

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики:

упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя;

Випускник середніх класів має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів повинен:

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність; поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації;
- прагнути духовного і соціального добробуту.

РОЗДІЛ 3

ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ШКОЛИ

Основні цілі освітнього процесу КЗ «Золотоніська санаторна школа Черкаської обласної ради»:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.
- впровадження нового державного стандарту початкової, базової та повної загальної середньої освіти;
- надання фахової психолого-педагогічної допомоги родинам у вихованні і розвитку дітей шкільного віку, у тому числі з особливими потребами;
- розробка перспективного плану розвитку навчального закладу в умовах реформування суспільства та освіти;
- удосконалення змісту, форми та методів роботи з педагогічними кадрами;
- забезпечення особистісно-зорієнтованої підготовки здібних та обдарованих учнів та формування мотивації школярів та вчителів для участі в олімпіадах, змаганнях та конкурсах.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових освітніх програм.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі у 5 – 9 класах. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;

	мовами	<p>розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних</p>

		інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p>

		<p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртка.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі, вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності. З метою реалізації профільного навчання в 10 класі на профільному рівні буде вивчатися біологія.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Розділ 4

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

на 2022 – 2023 навчальний рік

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. *Загальні засади*

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ» – це заклад освіти, що забезпечує реалізацію права дітей з неспецифічними захворюваннями органів дихання, які потребують тривалого лікування та реабілітації, на загальну середню освіту.

Навчальний план КЗ «ЗОЛОТОНІСЬКА САНАТОРНА ШКОЛА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ» на 2022 – 2023 н.р. враховує основні вимоги [Законів України «Про освіту»](#) (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017), [«Про повну загальну середню освіту»](#) (прийняття 16.01.2020. Набрання чинності 18.03.2020), [Постанов Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»](#), від 23 листопада 2011 року № 1392 [«Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»](#), [Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898](#), [Положення про санаторну школу](#), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 р. № 1026, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р), наказів Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.02.2002 за № 229/ 6517, наказів Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти», від 20.04. 2018 № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня», від 08.10.2019 року № 1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», від 20.04.2018 року №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я від 25 вересня 2020 року № 2205, Концепції профільного навчання.

Навчальний план складено:

для 1-2 класів – за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня», затвердженими Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року) (типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна);

для 3-4 класів – за Типовими освітніми програмами для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОН № 1273 від 08.10.2019 року (типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р.Б. Шияна);

для 5-го класу – за Типовою освітньою програмою для адапційного циклу базової середньої освіти (5-6) класи на основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021;

для 6 – 9 класів – за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженими наказом МОН від 20.04.2018 року № 405:

6 клас – за Навчальним планом закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов (Таблиця 10),

для 7 класу – за Навчальним планом закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою (Таблиця 1),

для 8 – 9 класів – за Навчальним планом класів з поглибленим вивченням окремих предметів (Таблиця 8) (учні 9 класу будуть поглиблено вивчати українську мову, учні 8-их класів поглиблено вивчатимуть біологію);

для 10 -11 класів – за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом МОН від 20.04.2018 року № 408 (Таблиці 1, 2). Учні 10 та 11 класів будуть вивчати експериментальний інтегрований курс «Історія: Україна і світ». Частину годин у 10 класі відведено для забезпечення профільного вивчення української мови, а у 11 класі – біології.

Мова навчання – українська. У школі 13 класів, в т.ч.:

1 - 4 класи – 5;

5 - 9 класи – 6;

10 – 11 класи – 2.

Середня кількість учнів у закладі загальної середньої освіти – 250-270.

2. Загальний обсяг навчального навантаження та тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів закладу загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) складає 3500 годин/навчальний рік: для 1 класу – 805 годин/ навчальний рік, для 2-го класу – 875 годин/навчальний рік, для 3-іх класів – 910 годин/навчальний рік, для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані ЗЗСО I ступеня (далі – навчальний план).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів складає 5845 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1155 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти II ступеня.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на

тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня.

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти III ступеня.

3. Організація вивчення окремих предметів

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативів, індивідуальні та групові заняття.

Організація навчання учнів **1 - 4 класів** здійснюється за типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Р.Б. Шияна (програма для 1- 2 класів затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року, програма для 3 – 4 класів затверджена наказом МОН № 1273 від 08.10.2019 року). Типова освітня програма визначає:

- ✓ загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- ✓ перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями;
- ✓ орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- ✓ рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- ✓ вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- ✓ загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

За рахунок годин варіативної складової здійснюється корекція знань та вмінь учнів на додаткових та індивідуальних заняттях у 1 – 4 класах по 1 годині на тиждень.

Учні **5 класу** в 2022 – 2023 н.р. навчатимуться за такими модельними навчальними програмами (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

№ з/п	Назва модельної навчальної програми
1	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)

2	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.)
3	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.)
4	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
5	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.)
6	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С, Приходько Ю.М.)
7	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
8	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.)
9	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказ Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 року № 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2021 року № 898)
10	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)

11	Модельна навчальна програма «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.)
12	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
13	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевніук Т.В.)
14	Модельна навчальна програма «Етика. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелещенко Т.В., Щупак І.Я.)

Учні 5 класу вивчатимуть другу іноземну мову (німецьку) за рахунок додаткових годин варіативної частини навчального плану.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ
навчального навантаження для учнів 5 класу із навчанням
українською мовою

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин
Мовно-літературна	на тиждень	11
	на рік	385
Математична	на тиждень	5
	на рік	175
Природнича	на тиждень	2
	на рік	70
Соціальна і здоров'я-збережувальна	на тиждень	1,5
	на рік	52,5
Громадянська та історична	на тиждень	1
	на рік	35
Технологічна	на тиждень	2
	на рік	70
Інформатична	на тиждень	1,5
	на рік	52,5
Мистецька	на тиждень	2
	на рік	70
Фізична культура	на тиждень	3
	на рік	105
Усього	на тиждень	29
	на рік	1015
Додаткові години для вивчення	на тиждень	2

предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на рік	70
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31
	на рік	1085
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28
	на рік	980

У 2022-2023 навчальному році учні **6-9 класів** навчатимуться за навчальними програмами для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів, розробленими на основі нового Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1392), затвердженими наказами МОН України від 07.06.2017 №804 та від 23.10.2017 року №1407.

На вивчення української мови у 6 класах програмою відводиться 3,5 години, у 7 класі – 2,5 години, у 8 - 9 класах – 2 години; на вивчення української та зарубіжної літератури – по 2 години на тиждень.

Учні 8-их класів будуть поглиблено вивчати біологію за програмою «Біологія. 8 - 9 класи. Навчальна програма для класів з поглибленим вивченням біології» (4 години на тиждень). Учні 9 класу будуть поглиблено вивчати українську мову за програмою «Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови (8-9 класи) / За редакцією С.О. Карамана (4 години на тиждень). Поглиблене вивчення біології та української мови – одна з форм допрофільної підготовки учнів на завершальному етапі основної школи, яка зорієнтована на створення умов для вмотивованого вибору учнями відповідного профілю навчання, свідомого вибору професії, пов'язаної з використанням біологічних знань.

У 6-9 класах інформатика вивчатиметься за програмою «Інформатика. Навчальна програма для учнів 5–9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (автори Жалдак М.І., Морзе Н.В., Ломаковська Г.В., Проценко Г.О., Ривкінд Й.Я., Шакотько В.В.) із розрахунку 1 година на тиждень у 5-7 класах та 2 години на тиждень у 8 – 9 класах.

Вивчення географії у 2022-2023 навчальному році здійснюватиметься у 6 – 8 класах по 2 години на тиждень, у 9 класі – 1,5 години на тиждень.

У 2022/2023 навчальному році інваріантна складова навчання хімії здійснюватиметься за такими навчальними програмами:

7–9 класи – Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія. 7–9 класи, затверджена наказом МОН України від 07.06.2017 № 804. Програму розміщено на офіційному вебсайті Міністерства (<https://goo.gl/GDh9gC>). Програма з хімії для 10–11 класів закладів загальної середньої освіти. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407).

Для учнів 8-их класів додатково виділено по 1 годині для вивчення хімії з метою формування стійких знань. Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно й фіксується в календарно-тематичному плані, який затверджується керівником освітнього закладу та погоджується його заступником.

Основи правознавства учні 9-го класу вивчатимуть за програмою «Навчальна програма з основ правознавства» авторів Пометун О.І., Ремех Т.О. (1 година на тиждень). Учні 10 класу вивчатимуть інтегрований курс «Громадянська освіта» (2 години на тиждень).

Вивчення зарубіжної літератури в 6-9 класах здійснюватиметься за програмою, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804, по 2 години на тиждень. Вивчення зарубіжної літератури у 10 – 11 класі здійснюватиметься по 1 годині на тиждень.

Учні 10 – 11 класів навчатимуться за навчальними програмами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки від 23 жовтня 2017 року № 1407 та від 24.11.2017 №1539 (Додаток 3). На вивчення української мови відводиться 2 години на тиждень. Учні 10 та 11 класів будуть вивчати експериментальний інтегрований курс «Історія: Україна і світ». Частина годин призначено для забезпечення профільного вивчення біології (програма затверджена наказом МОН № 1407 від 23.10.2017 р.)

Вивчення іноземної (англійської) мови починається із 1 класу (2 години на тиждень). Вивчення іноземних мов у 2021-2023 навчальному році буде здійснюватись за такими навчальними програмами:

6 – 9 класи: «Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Іноземні мови. 5 – 9 класи» (наказ МОН № 804 від 07 червня 2017 року «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів»);

10 – 11 класи: Навчальна програма з іноземних мов (рівень стандарту, профільний рівень) для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року.

Учні 10 класу вивчатимуть вибірково-обов'язкові предмети «Технології» та «Інформатика» (по 1,5 години у 10 та 11 класах).

Для учнів 8 класу додатково виділено 1 годину для вивчення англійської мови з метою формування стійких знань. Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно й фіксується в календарно-тематичному плані, який затверджується керівником освітнього закладу та погоджується його заступником.

З метою розвитку творчих здібностей школярів введено факультатив «Хореографія» для учнів 6 – 8, 10 – 11 класів. Учні 6 – 8 класів вивчатимуть хореографію за програмою С.Соколової (1 година на тиждень), учні 10 – 11 класів – за програмою В. Рагозіної та О.Попик (1 година на тиждень). Програми рекомендовані Міністерством освіти і науки України (лист №1/11 – 787 від 18.03.2008 року).

З метою формування у школярів фінансової грамотності в 10 класі введено курс за вибором «Фінансова грамотність» (1 година на тиждень за програмою

Т.С.Смовженко «Фінансова грамотність. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів» (схвалено комісією з економіки Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України / Лист № 14.1 /12-Г-30 від 08.02.2012 року Інституту інноваційних технологій і змісту освіти).

З метою ознайомлення учнів із побутом, звичаями, традиціями та обрядами українського народу, виховання високої читацької та загальної культури, гуманізму, патріотизму й водночас сприяння шанобливому ставленню сучасного школяра до матеріальних та духовних цінностей інших народів для учнів 9 класу введено курс за вибором «Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури». Завдання курсу: сприяти глибшому вивченню історії свого народу, його традицій, звичаїв, ідеалів, особливостей рідної культури, фольклору; виховувати в учнів повагу до духовних скарбів українського народу, прагнення мати свій погляд на світ; поглибити знання про календарну та родинну обрядовість українського народу; навчати молодь визначати національну своєрідність і загальнолюдську значущість творів провідних українських письменників; формувати в учнів бажання читати літературні твори, вміння сприймати й розуміти їх, здатність насолоджуватися мистецтвом слова; розвивати мислення школярів (абстрактне, логічне, образне, асоціативне); сприяти духовному збагаченню, всебічному розвитку, активному становленню та самореалізації підростаючого покоління.

З метою формування теоретичної бази знань учнів з основ медіа-грамотності і практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії з інформацією, отриманою з медіа-джерел, у тому числі з урахуванням використання засобів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; вираження себе в сучасному медіа-просторі для учнів 10 класу введено факультатив «Основи медіаграмотності» (0,5 год) за програмою «Основи медіаграмотності» (Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класів із навчанням українською мовою, а також російською та іншими мовами національних меншин. – К.: АУП, 2014.) (автори Літостанський В.В., Іванов В.Ф., Іванова Т.В., Волошенюк О.В., Даниленко В.І., Мележик В.П. Основи медіаграмотності: (схвалено науково-методичною комісією галузі знань «Журналістика та інформація» науково-методичної ради Міністерства освіти та науки України (протокол №61 від 21.07.2014 року).

З метою підготовки учнів до олімпіад, змагань, конкурсів, ЗНО, враховуючи освітні запити батьків та учнів введено групі додаткові заняття з таких предметів:

- математика (6,8 класи);
- українська мова (6, 7, 10, 11 класи);
- англ. мова (10 – 11 класи);
- хімія (7 клас);
- історія (6 клас);
- географії (11 клас).

Розроблено відповідно до Типової освітньої програми
для закладів загальної середньої освіти, затвердженої Колегією Міністерства освіти і науки
22 лютого 2018 року (1-2 класи) та наказом МОН України № 1273 від 08.10.2019 (3-4 класи)
(під керівництвом Р.Б.Шияна)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

для учнів 1 - 4 класів класу початкової школи з навчанням українською мовою на 2022 – 2023 н.р.

Навчальні предмети	КЛАСИ					
	1 клас	2 клас	3 клас	4-А клас	4-Б клас	Разом
Українська мова	5	5	5	5	5	25
Іноземна мова (англ.)	2	3	3	3	3	14
Математика	3	3	4	4	4	18
Я досліджую світ*	7	8	7	7	7	36
Інформатика	-	-	1	1	1	3
Мистецтво**	2	2	2	2	2	10
Фізична культура ***	3	3	3	3	3	15
Усього	19+3	21+3	22+3	22+3	22+3	106+15
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	1	5
Індивідуальні та групові заняття	1	1	1	1	1	5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23	23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26	26	126
Поділ класу на групи:	Іноземна мова (англ.)	3	3	3	-	9
	Інформатика	-	-	1	1	3
Годин інваріантної і варіативної складових з урахуванням поділу класів на групи	23	28	30	30	27	138

* Орієнтовний розподіл годин між освітніми галузями в рамках цього інтегрованого предмета: мовно-літературна - 2; математична-1; природнича, технологічна, інформатична, соціальна і здоров'язбережна громадянська та історична – разом 4 для 1 класу, 5 – для 2-4 класу.***

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДЛЯ УЧНІВ 5 КЛАСУ на 2022- 2023 навчальний рік

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	кількість годин на тиждень у класах
		5 клас
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
	Друга іноземна мова (німецька)	2 (за рахунок додаткових годин)
<i>Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Мовно-літературна":</i>		11 +2
Математична	Математика	5
<i>Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Математична":</i>		5
Природнича	Інтегрований курс "Пізнаємо природу"	2
<i>Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Природнича":</i>		2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс "Здоров'я, безпека та добробут"	1
	Етика	0,5
<i>Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Соціальна і здоров'язбережувальна":</i>		1,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1
<i>Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Громадянська та історична":</i>		1
Інформатична	Інформатика	1,5

<i>Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Інформатична":</i>		1,5
Технологічна	Технології	2
<i>Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Технологічна":</i>		2
Мистецька	Інтегрований курс "Мистецтво"	2
<i>Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі "Мистецька":</i>		2
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 + 3
<i>Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять</i>		2 (друга іноземна мова)
<i>Гранично допустиме навчальне навантаження</i>		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28 + 3
Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів	Інформатика	1,5
Всього годин з урахуванням поділу класів на групи		32,5

Розроблено відповідно до Типової освітньої програми,
затвердженої наказом МОН від 20.04.2018 року № 405 (Таблиця10)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ДЛЯ УЧНІВ 6 КЛАСУ НА 2022-2023 навчальний рік

Освітні галузі	Навчальні предмети	6 клас
Мови і літератури	Українська мова	3,5
	Українська література	2
	Перша іноземна мова (англійська)	2
	Друга іноземна мова (німецька)	2
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
	Мистецтво	-
Математика	Математика	4
	Алгебра	-
	Геометрія	-
Природознавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	-
	Хімія	-
Технології	Трудове навчання	2
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура	3
Разом		27,5+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5
Факультативи	Хореографія	1
Індивідуальні та групові заняття	Математика	1
	Історія	1
	Українська мова	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28
Всього годин (без урахування поділу класів на групи)		31+3
З урахуванням поділу класів на групи	Інформатика	1
	Трудове навчання	2

Всього годин з урахуванням поділу класів на групи	34+3
--	-------------

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДЛЯ УЧНІВ 7 КЛАСУ на 2022 – 2023 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
Мови і літератури	Українська мова	2,5
	Українська література	2
	Іноземна мова (англійська)	3
	Зарубіжна література	2
Суспільствознавство	Історія України	1
	Всесвітня історія	1
	Основи правознавства	-
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
	Мистецтво	-
Математика	Математика	-
	Алгебра	2
	Геометрія	2
Природо-знавство	Природознавство	-
	Біологія	2
	Географія	2
	Фізика	2
	Хімія	1,5
Технології	Трудове навчання	1
	Інформатика	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1
	Фізична культура**	3
Разом		28+3
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5
Факультативи	Хореографія	1
Індивідуальні та групові заняття	Українська мова та література	1
	Хімія	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		32
Всього (без урахування поділу класів на групи)		30,5 +3
З урахуванням поділу класів на групи	Інформатика	1
	Українська мова	2,5
	Англійська мова	3

	Трудове навчання	1
Всього годин з урахуванням поділу класів на групи		41

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДЛЯУЧНІВ 8-их та 9 класів з поглибленим вивченням окремих предметів на 2022 – 2023 навчальний рік

Освітні галузі	Предмети	Класи			
		8-А клас	8-Б клас	9 клас	Усього
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2+2	6+2
	Українська література	2	2	2	6
	Іноземна мова	2	2	2	6
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	1,5	4,5
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво*	Мистецтво	1	1	1	3
Математика	Математика	-	-	-	-
	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2+2	2+2	2	6+4
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	2	2	2	6
Технології	Трудове навчання	1	-	1	3
	Інформатика	2	2	2	6
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура**	3	3	3	9
Години на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, курсів		3,5	3,5	3	10
Поглиблене вивчення предметів	Поглиблене вивчення української мови	-	-	2	2
	Поглиблене вивчення біології	2	2	-	4
Спецкурс «Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури»		-	-	1	1
Підсилення предметів інваріантної складової	Англ. мова	0,5	0,5	-	1
	Хімія	1	1	-	1
Разом		31+3	31+3	32+3	103
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2	2	1	5
Факультатив	Хореографія	1	1	-	2
Індивідуальні заняття та консультації	Математика	1	1	1	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33	33	

Всього (без урахування поділу класів на групи)	33+3	33+3	33+3	99+9
З урахуванням поділу класів на групи				
Трудове навчання	-	-	1	1
Інформатика	-	-	2	2
Українська мова	-	-	2+2	4
Англійська мова	-	-	2	2
Всього годин з урахуванням поділу класів на групи	33+3	33+3	42+3	117

Розроблено відповідно до Таблиці 2 Типової освітньої програми (наказ МОН від 20.04.2018 р. № 408)*

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН для учнів 10 - 11 класів на 2022 – 2023 навчальний рік

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом	
	10 клас	11 клас		
Базові предмети	27,5	26,5		
Українська мова	2+2	2	4+2	
Українська література	2	2	4	
Зарубіжна література	1	1	2	
Іноземна мова (англ.)	2	2	4	
Історія :Україна і світ (експериментальний інтегрований курс)	3	3	6	
Громадянська освіта	2	-	2	
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3	6	
Біологія і екологія	2	2+3	4+3	
Географія	1,5	1	2,5	
Фізика і астрономія	3	4	7	
Хімія	1,5	2	3,5	
Фізична культура	3	3	6	
Захист України	1,5	1,5	3	
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	6	
Інформатика	1,5	1,5	3	
Технології	1,5	1,5	3	
<i>Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття</i>	7,5	8,5	16	
<i>Профільне вивчення біології</i>	-	3	3	
<i>Профільне вивчення української мови</i>	2	-	2	
<i>Індивідуальні та групові заняття</i>	Англійська мова	1	1	2
	Українська мова	1	1	2
	Математика	1	1	2
	Географія	-	0,5	0,5
	Хімія	-	1	1
Курси за вибором	<i>Фінансова грамотність</i>	1	-	1
Факультативи	<i>Основи медіаграмотності</i>	0,5	-	0,5
	<i>Хореографія</i>	1	1	1
Гранично допустиме навантаження		33	33	
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		38	38	76
З урахуванням поділу класів на групи	Інформатика	1,5	1,5	3
	Захист України	1,5	1,5	3

Всього фінансується (з урахуванням поділу класів на групи)	41	41	82
---	-----------	-----------	-----------

*З вивченням експериментального інтегрованого курсу «Історія :Україна і світ» (експериментальний інтегрований курс) (відповідно до Таблиці 1 Типової освітньої програми (наказ МОН від 20.04.2018 р. № 408)

Всього до оплати

годин I ступеня – 138 год (в т. ч. 12 годин за рахунок поділу класів на групи);

годин II ступеня –227,5 (в т. ч. 21 годин за рахунок поділу класів на групи);

годин III ступеня – 82 години (в т.ч. 6 год за рахунок поділу класів на групи);

Всього до оплати **годин I – III ступеня – 447,5** (в т.ч. 39 годин за рахунок поділу класів на групи).

РОЗДІЛ 5

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЗАСТОСОВУВАНИХ У НЬОМУ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Структура навчального року

Відповідно доп. 3, ст. 10 Розділу Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі освіти організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань – 1 вересня 2022, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується 30 червня 2022 року. Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня до 23 грудня, II семестр – з 09 січня до 02 червня. Свято Останнього дзвоника проводиться в останній день проведення навчальних занять 02 червня 2023 року. Канікули будуть проведені в такі терміни:

осінні – з 24 жовтня по 30 жовтня 2022 року,

зимові – з 24 грудня 2022 року по 08 січня 2023 року,

весняні – з 20 березня по 26 березня 2023 року.

Відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженої наказом МОН України від 07 грудня 2018 року №1369, зреєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року № 9/32979п.8.1. учні 4, 9 та 11 класів складають державну підсумкову атестацію.

Навчальні екскурсії та навчальна практика учнів організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.08 № 1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та проводяться протягом навчального року.

Режим роботи закладу: *п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна*. Заняття розпочинаються о 8 год 30 хвилин, їх проводять уроками. Між ними – дві перерви

по 15 хвилин та три перерви по 10 хвилин. Завдяки цьому досягається оптимальна збалансованість між навчальною діяльністю та відпочинком учнів.

Тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин, у 5 – 11 класах – 45 хвилин. Факультативні заняття проводяться за окремим розкладом після навчальних занять з обов'язковою перервою.

Години самопідготовки визначено згідно з листом МОН України «Про характер домашніх завдань учнів загальноосвітніх навчальних закладів» № 1/9-651 від 29.10.2007 р. та згідно з Державними санітарними планами і нормами влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації виховного процесу (Дсан ПіН 5.5.2.008-01):

2 клас – 45 хвилин;

3 клас – 1 год. 10 хв.;

4 клас – 1 год. 30 хв.;

5-6 класи – 2 год. 30 хв.;

7-9 класи – 3 год.;

10-11 класи – 4 год.

У 1-ому класі самопідготовка не проводиться.

Режим роботи

Заняття в школі розпочинаються о 8 годині 30 хвилин і закінчуються при 6 уроках о 14 годині 00 хвилин, при 7 уроках о 14.55.

Тривалість уроків у 1 кл. – 35 хв., у 2 – 11 кл. – 40 хв.

Додатковий облік і компенсація навчального часу у 2 – 4 класах не проводиться, так як перерви, передбачені між уроками, є робочим часом педагогічного працівника (п. 64 інструкція „Про порядок обчислення заробітної плати працівникам освіти“).

Розклад дзвінків для 1 класу:

8 год 30 хв. – 9 год 05 хв.

9 год 25 хв. – 10 год 00 хв.

10 год. 25 хв. – 11 год 00 хв.

11 год.25 хв. – 12 год 00 хв.

12 год. 20 хв. – 12 год 55 хв.

13 год 15 хв – 13 год 50 хв

Розклад дзвінків для 2-4 класів:

8 год 30 хв. – 9 год 10 хв.
9 год 25 хв. – 10 год 05 хв.
10 год. 25 хв. – 11 год 05 хв.
11 год.25 хв. – 12 год 05 хв.
12 год. 20 хв. – 13 год 00 хв.
13 год 15 хв – 13 год 55 хв

Розклад дзвінків для 5 - 11 класів:

8 год 30 хв. – 9 год 15 хв.
9 год 25 хв. – 10 год 10 хв.
10 год. 25 хв. – 11 год 10 хв.
11 год.25 хв. – 12 год 10 хв.
12 год. 20 хв. – 13 год 05 хв.
13 год 15 хв – 14 год 00 хв
14 год 10 хв – 14 год 55 хв

Режим дня працівників школи регулюється розкладом уроків, графіком проведення позакласних заходів, Статутом школи, правилами внутрішнього розпорядку.

Організація навчання учнів 1-2 класів здійснюється за типовою освітньою, розробленою під керівництвом Р.Б. Шияна, цикл навчання за якою розрахований на 2 роки. У 1-3 класах очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання:

- дослідницькі,
- інформаційні,
- мистецькі проекти,
- сюжетно-рольові ігри,
- інсценізації,
- моделювання,
- ситуаційні вправи,
- екскурсії,
- дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу в 1 – 4 класах є:

- різні типи уроку,
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- спектаклі,
- квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей

Освітню програму для **1 – 4 класів** укладено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна;

математична;

природнича;

технологічна;

інформативна;

соціальна і здоров'язбережувальна;

громадянська та історична;

мистецька.

Освітню програму для **5 – 11 класів** укладено за такими освітніми галузями:

мовно-літературна;

математична;

природнича;

технологічна;

інформатична;

соціальна і здоров'язбережувальна;
громадянська та історична;
мистецька;
фізична культура.

Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Класні години, вечори, збори, конференції та інші масові заходи проводяться згідно складених планів, затверджених директором школи. Години варіативної частини можуть проводитись нульовими та сьомими уроками.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Важливим складником системи формування нового змісту освіти є чітке бачення результатів педагогічного партнерства «учень – вчитель», в основі якого

відповідні цінності, зазначені в Концепції Нової української школи, що, в свою чергу, рекомендовані Європейським парламентом та Радою Європи, і містять 24 риси і чесноти, що їх визнали пріоритетними понад 50 країн світу. Це: креативність, цікавість, критичне мислення, любов до навчання, мудрість, відвага, наполегливість, чесність, енергійність, любов, доброта, соціальний і емоційний інтелект, співпраця, справедливість, лідерство, вміння пробачати, скромність, розсудливість, самоконтроль, поцінування краси, вдячність, оптимізм, гумор і віра (концепція Нової української школи). цінності як дороговказ Діти приходять із сімей, де також є певні цінності, тому важливо їх обговорювати з усіма дітьми класу і визначати спільні цінності, які будуть лежати в основі дій як дітей, так і дорослих – вчителів і батьків. Як тільки ці цінності будуть обговорені та прийняті усіма дітьми як дороговкази їхньої поведінки у школі та вдома, їх (цінності) варто написати на великому аркуші паперу і вивісити так, щоб їх було легко бачити.

Особливу увагу в освітньому процесі середньої школи буде приділено вивченню державної мови. На цьому рівні буде закладатися база свідомого самовизначення учня як особистості, члена сім'ї, нації і суспільства, здатність терпимо і з розумінням ставитися до різноманіття світу і людей. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Форми організації освітнього процесу

Школа I ступеня	уроки різних типів
	екскурсії
	віртуальні подорожі
	спектаклі
	квести тощо
Школа II ступеня	інтерактивні уроки (урок-«суд», урок — дискусійна група, урок з навчанням одних учнів іншими)
	інтегрований урок
	проблемний урок
	відеоурок
	екскурсія
	віртуальна подорож
	семінар

	конференція
	форум
	спектакль
	брифінг
	квест тощо
Школа III ступеня	екскурсії
	віртуальні подорожі
	уроки-семінари
	конференції
	форуми
	спектаклі
	брифінги
	квести
	інтерактивні уроки (урок-суд, урок-дискусійна група, урок з навчанням одних учнів іншими)
	інтегрований урок
	проблемний урок
	відеоурок
	прес-конференція
	ділова гра тощо

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти; створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників. На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

З метою забезпечення якісної організації освітнього процесу в закладі освіти здійснюються доплати педагогічним працівникам за окреми види роботи:

- доплата за перевірку зошитів та письмових робіт здійснюється вчителям початкової школи у розмірі 15 % від почасового окладу незалежно від навантаження;
- доплата за перевірку зошитів та письмових робіт учителям англійської мови у 1 – 11 класах у розмірі 10 %, вчителям німецької мови у 5 – 6 класах – 10 %;
- доплата за перевірку зошитів та письмових робіт учителям української мови, української та зарубіжної літератури – 20 %;
- доплата за перевірку зошитів та письмових робіт учителям математики – 15 %;
- доплата за завідування навчальними кабінетами, спортивною залюю, стрілецьким тиром – 10 %%
- доплата за завідування навчальними майстернями – 20 %;
- доплата за класне керівництво у 1- 4 класах – 20%, у 5 – 11 класах – 25%;
- доплата за організацію спортивної роботи – 10 %;
- доплата за обслуговування комп'ютерного обладнання – 10 %.

РОЗДІЛ 6

ПОКАЗНИКИ (ВИМІРНИКИ) РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Оглядовий контроль

№ з\п	Дата	Об'єкт контролю	Предмет контролю	Мета контролю	Методи контролю	Виконавець
1.	До 10.09.2022	Розклад	Розподіл предметів	Оцінити відповідність розкладів санітарно-гігієнічним вимогам, навчальному плану, наявності навчальних приміщень, кадровому забезпеченню	- вивчення розкладів - бесіди із заступниками директора; - інспектування - СЕС	Директор Заступник
	До 10.09.2022	Розклад	- курси за вибором; - факультативи; - ГПД; - додаткові заняття			
2.	До 22.08.2022	Готовність школи до нового навчального року	- навчальні кабінети; - спортивна зала; - їдальня; - майстерні; - бібліотека	Визначити стан готовності навчальних кабінетів до нового навчального року	Спостереження, бесіда із завгоспом школи, вчителями - предметниками, робота з документами	Відповідальні за кабінети та навчальні приміщення
3.	Жовтень, березень	Відповідність навчальних кабінетів та приміщень санітарним нормам	- навчальні кабінети; - спортивна зала; - майстерні;	Визначити відповідність стану навчальних кабінетів, майстерень, спортзалів санітарно-гігієнічним вимогам, наявність необхідного навчально-дидактичного забезпечення, паспорту кабінету	Огляд навчальних кабінетів, бесіди, робота з документацією	Відповідальні за кабінети, адміністрація

4.	Жовтень	Робота педколективу школи над єдиною методичною темою	- вчителі-предметники; - ШМО	Визначити наявність внутрішкільного розуміння актуальності цього питання	Анкетування	Заступник
	Листопад-лютий	Впровадження інновацій	- ефективність використання інновацій; - методичне забезпечення НВП	Проведення теоретичної підготовки для розв'язання проблем	Спостереження на уроках	Адміністрація

2. Загальношкільний контроль

Вид контролю	Питання контролю	Методи контролю	Виконавці, відповідальні	Узагальнення результатів
Щоденний (поточний)	- організація та проведення позашкільних, загальношкільних заходів; - виконання правил внутрішкільного розпорядку, статутних вимог вчителями, учнями, батьками; - санітарно-гігієнічний стан школи, пришкільної території; - робота класів на закріпленій території; - заміщення уроків вчителями; - організація початку робочого дня, уроків; - наявність поурочного планування	- вивчення графіків загальношкільних заходів; - відвідування заходів; - бесіди з учнями, батьками; - відвідування уроків; - робота з класними журналами; - бесіди з класними керівниками; - бесіди з вчителями-предметниками; - графіки чергування	Черговий адміністратор Голова ПК	КК НПД, НПЗД Виробнича нарада
Щотижневий	Робота шкільної бібліотеки: 1) дотримання графіка роботи; 2) наявність читачів; 3) робота	- відвідування бібліотеки; - спостереження; - робота з	Сідельнікова О.П.	КК НПЗД НПД

	постійнодіючих виставок; 4) проведення урочних та позаурочних заходів	документацією.		
	Робота гуртків, секцій, факультативів, курсів за вибором: 1) наявність та кількість учнів на заняттях; 2) ведення документації 3) дотримання розкладу	спостереження; вивчення журналів; відвідування занять	Доценко Т.І.	Запис у журналах
	Чергування вчителів по школі: - наявність графіка; - наявність вчителів на закріплених постах (відповідно до графіка) Наявність контролю з боку вчителів-предметників за відвідуванням учнями занять Наявність поточних оцінок та записів з боку вчителів в щоденниках учнів Зовнішній вигляд учнів	- спостереження - спостереження - перевірка журналів - експрес-перевірки щоденників; - записи в щоденниках - бесіди з класними керівниками, учнями, батьками	Черговий адміністратор, голова ПК Заступники по закріпленню Черговий адміністратор Черговий адміністратор	КК Затвердження графіка НПД Записи в класних журналах, записи в щоденниках учнів; КК НПД НПД Виробнича нарада
Щомісячний	Виконання навчальних програм. Виконання навчальних програм варіативної складової. Проведення тематичної атестації учнів. Заняття з учнями, які навчаються на початковому рівні Нормативність оцінювання учнів. Виконання управлінських рішень. Виконання внутрішкільних графіків.	- відвідування уроків, занять - вивчення записів у класних журналах; - бесіди з вчителями, керівниками ШМО; контроль книги наказів; бесіда; спостереження.	Адміністрація	
Щосеместровий	- виконання навчальних програм; - проведення тематичних атестацій - навчальні досягнення учнів у класах; - підсумки відвідування учнями занять; - виконання варіативних	- вивчення матеріалів самоста - взаємоекспертизи; - сумісна експертиза - проведення	Адміністрація відповідно до функціональних обов'язків	

	складових навчальних планів; - контроль перевірки зошитів та проведення лабораторних, контрольних, практичних робіт,; - навички читання учнів 1-4 класів.	контролю читання з учнями; - бесіди з вчителями та учнями	
--	---	---	--

3. Класно-узагальнюючий контроль

№ п\п	Об'єкт контролю	Предмет контролю	Методи контролю	Термін виконання	Узагальнення матеріалів
1.	2, 5, 10 класи:	- психологічний клімат; - організація виховної роботи; - засвоєння навчального матеріалу; - позакласні заходи	- відвідування уроків, позакласних заходів; навички читання, обчислювальні навички; відвідування батьківських зборів	Вересень-листопад	Довідка Наказ Довідка

4. Персональний контроль

4.1. Учні, які навчаються на високому рівні

№ п\п	Об'єкт контролю	Предмет контролю	Методи контролю	Термін виконання	Узагальнення матеріалів
1	2	3	4	5	6
1.	Учні 10 класу, які навчаються на високому рівні	Визначаються протягом року	- обговорення кандидатів - спостереження за учнями; - бесіди з учнями, батьками, вчителями-предметниками; - розгляд кандидатур-претендентів; - моніторинг участі в позакласних заходах учнів-претендентів; - аналіз успішності за семестр, рік, ДПА.	Грудень - травень Жовтень-червень	Подання списків класними керівниками. Обговорення кандидатур. Заповнення таблиця успішності

4.2. Педкадри

№ п\п	Об'єкт контролю	Предмет контролю	Методи контролю	Термін виконання	Узагальнення матеріалів
1.	Вчителі-предметники, які потребують допомоги	- ведення шкільної документації; - наявність системи контролю за відвідуванням учнями занять - участь в роботі над методичною темою; - наявність поурочного планування.	- спостереження; - бесіда; - робота з документами - відвідування уроків; - вивчення поурочного планування	Упродовж року	КК КК Довідка КК
2.	Молоді вчителі	- ведення шкільної документації; - наявність системи контролю та обліку знань учнів; - участь в роботі над методичною темою.	- спостереження; - бесіда; - аналіз к\р; - робота з документами - бесіда; - відвідування та аналіз уроків;	Упродовж року	
3.	Вчителі, які атестуються	Рівень володіння основами ведення свого предмету; - вивчення досвіду роботи вчителів, відповідно до категорій, на які вони атестуються; - наявність плану роботи;	анкетування учнів, бесіда з дітьми, батьками, вчителями.	Упродовж року	Атестаційні листи
4.	Практичний психолог	- ведення ділової документації; - проведення занять з учнями	- перевірка документації; - відвідування занять; - вивчення плану роботи; - спостереження	Упродовж року	Довідка

4. Фронтальний контроль

№ з/п	Об'єкт контролю	Предмет контролю	Методи контролю	Термін виконання	Узагальнення матеріалів	Відмітка про виконання
1	Українська мова і література	рівень навчальних досягнень учнів; - предметні компетенції учнів; - результативність освітнього процесу з предмету, що контролюється	робота з документацією; - відвідування уроків; - співбесіди з вчителями; - вивчення поурочного та календарного планування; - проведення к/р; - спостереження; - анкетування вчителів; - анкетування учнів	Жовтень 2022	Педрада	
2	Фізика	рівень навчальних досягнень учнів; - предметні компетенції учнів; - результативність освітнього процесу з предмету, що контролюється	робота з документацією; - відвідування уроків; - співбесіди з вчителями; - вивчення поурочного та календарного планування; - проведення к/р; - спостереження; - анкетування вчителів; - анкетування учнів	листопад 2022	Наказ	
3	Фізична культура	рівень навчальних досягнень учнів; - предметні компетенції учнів; - результативність освітнього процесу з предмету, що	робота з документацією; - відвідування уроків; - співбесіди з вчителями; - вивчення поурочного та календарного планування; -	березень 2023	Педрада	

		контролюється	проведення к/р; - спостереження; - анкетування вчителів; - анкетування учнів			
4	Основи здоров'я	рівень навчальних досягнень учнів; - предметні компетенції учнів; - результативність освітнього процесу з предмету, що контролюється	робота з документацією; - відвідування уроків; - співбесіди з вчителями; - вивчення поурочного та календарного планування; - проведення к/р; - спостереження; - анкетування вчителів; - анкетування учнів	Лютий 2023	Педрада	
5	Історія	рівень навчальних досягнень учнів; - предметні компетенції учнів; - результативність освітнього процесу з предмету, що контролюється	робота з документацією; - відвідування уроків; - співбесіди з вчителями; - вивчення поурочного та календарного планування; - проведення к/р; - спостереження; - анкетування вчителів; - анкетування учнів	Лютий 2023	наказ	
6	Основи здоров'я	рівень навчальних досягнень учнів; - предметні компетенції учнів; - результативність освітнього процесу з	робота з документацією; - відвідування уроків; - співбесіди з вчителями; - вивчення поурочного та календарного	Квітень 2023	Наказ	

		предмету, що контролюється	планування; - проведення к/р; - спостереження; - анкетування вчителів; - анкетування учнів			
7	Захист України	- рівень навчальних досягнень учнів; - предметні компетенції учнів; - результативність навчально-виховного процесу з предмету, що контролюється	- робота з документацією; - відвідування уроків; - співбесіди з вчителями; - вивчення поурочного та календарного планування; - проведення к/р; - спостереження; - анкетування вчителів; - анкетування учнів	Березень 2023	Педрада	
	Робота факультативів та курсів за вибором	ступінь зацікавленості учнів - здатність учнів виходити за рамки стереотипів та алгоритмів	- відвідування уроків; - співбесіди з вчителями; - вивчення документації	Лютий 2023	Наказ	
	Стан ведення щоденників учнями	Співпраця з батьками, учителями-предметниками, обсяг домашніх завдань	Перевірка документації	Грудень 2022	Методична спільнота	
	Стан ведення класних журналів, виконання навчальних програм	Відповідність нормативним вимогам до ведення ділової документації	Перевірка документації	Жовтень, грудень 2022, березень, травень 2023	Наказ	
	Психолого-педагогічна	- знання психологічних	- бесіда; - відвідування та	Вересень-березень	Усна доповідь	

	підготовка	закономірностей навчання, виховання та розвитку учнів	аналіз уроків; вивчення поурочного та календарного планування			
	Стан роботи шкільної бібліотеки	Відповідність нормативним вимогам до ведення ділової документації та залученню дітей до читання, забезпечення підручниками	Перевірка документації, бесіда	Січень 2023	Наказ	
	Стан викладання фізичної культури	- рівень навчальних досягнень учнів; - предметні компетенції учнів; - результативність навчально-виховного процесу з предмету, що контролюється	робота з документацією; - відвідування уроків; - співбесіди з вчителем; - спостереження; - анкетування учнів	Березень 2023	Педрада	
	Стан ведення та якість перевірки зошитів з укр. мови та математики	якість перевірки зошитів учителями	робота з документацією	Жовтень 2022	Наказ	
	Стан роботи з батьками	співпраця з батьками щодо формування у школярів мотивації до навчання та професійну орієнтацію	робота з документацією, бесіди з вихователями	Січень 2023	Наказ	

РОЗДІЛ 7

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ. ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальні досягнення здобувачів у 5 класах здійснюються у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
 - планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
 - рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти: Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання. Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності. Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким,

доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія)

Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання. Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів. У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Додатку [1].

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує

педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами). Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів заклад освіти керується такими категоріями критеріїв: розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом; комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій); планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією; рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень працівники закладу освіти враховують дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти застосовується **Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти** (Додаток 2), у якій навчальні досягнення учнів характеризують за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий.

Заклад загальної середньої освіти здійснює підсумкове та поточне оцінювання результатів навчання за рівнявою (оцінювання груп загальних результатів навчання у 5 класі) та 12-бальною шкалою оцінювання. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною

законодавством. Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснюється за рівневою шкалою, а його результати позначаються словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі при виставленні річної оцінки педагога орієнтуються на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховують шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику. Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Діагностика навчання - обов'язковий компонент освітнього процесу, який спрямований на визначення рівня досягнень поставлених цілей та включає контроль, перевірку, облік, оцінювання, накопичення статистичних даних та їх аналіз, рефлексію, виявлення динаміки освітніх змін і особистісного поступу учня, перевизначення цілей, уточнення освітніх програм, коректування процесу навчання, прогнозування подальших змін та розвитку освітнього процесу..

В сучасній дидактиці виділяють два базових види оцінювання:

- зовнішнє (стандартизоване) оцінювання;
- внутрішнє (формувальне) оцінювання.

Під формувальним оцінюванням розуміють інтерактивне оцінювання прогресу учнів, що дає змогу вчителю визначати потреби учнів та відповідним чином адаптовувати процес навчання.

Зовнішнє оцінювання завжди виконується суб'єктом, який не бере безпосередньої участі у процесі навчання. Це є порівняння одного учня з іншим шляхом порівняння кожної роботи з еталоном. Під час такого оцінювання важливо, щоб всі учні були в рівних умовах. Прикладами такого оцінювання є ДПА, ЗНО, різні моніторинги, річні контрольні роботи та ін.

Внутрішнє (формувальне) оцінювання передбачає оцінку досягнень учня разом з вчителем, який його навчає, тобто людиною, яка знаходиться в процесі навчання. Цей спосіб спрямований на визначення індивідуальних досягнень кожного учня та не передбачає порівнювання результатів, продемонстрованих іншими учнями, та висновків адміністрації за результатами навчання школярів.

Головною метою формувального оцінювання є не лише перевірка засвоєних знань та розвинутих умінь і навичок учнів, а й досягнення інших цілей, наведених у Таблиці 1.

Таблиця 1

Види й цілі формувального оцінювання

Види формувального	Цілі оцінювання
--------------------	-----------------

оцінювання	
Вхідне/попереднє оцінювання	Визначення навчальних потреб учня
	Спонування учнів до самоспрямування у навчанні та співробітництва
Поточне оцінювання	Відстежування прогресу у навчанні учнів
	Перевірка того, як учні розуміють особливості власного мислення, та заохочення їх до рефлексії
Підсумкове оцінювання	Перевірка рівня учнівських знань та вмінь і навичок

Формувальне оцінювання використовується в тих випадках, коли учні аналізують свій процес навчання в ході роботи над навчальним матеріалом.

У закладі використовують такі інструменти оцінювання:

усне опитування;

письмова робота;

графічна перевірка у формі складання таблиць, схем, побудови діаграм, графіків, роботи з контурною картою, схематичного зображення різних предметів, механізмів, пристроїв тощо виявляє вміння учнів узагальнювати, систематизувати, класифікувати вивчений матеріал, сприяє розвитку їх абстрактного мислення;

практична перевірка проводиться шляхом виконання учнями певних досліджень, лабораторних дослідів, трудових операцій, створення виробів, моделей тощо; вона дає можливість перевірити уміння учнів застосовувати набуті знання на практиці;

тестовий контроль здійснюється за допомогою набору стандартизованих завдань, які дають можливість за порівняно короткий час перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма учнями, виміряти обсяг і рівень конкретних знань, умінь і навичок;

анкетування;

проектні роботи;

портфоліо, як одна з важливих технологій оцінювання, як у початковій школі, так і в середній та старшій школі, яка відрізняється від традиційних методів оцінювання тим, що забезпечує вчителя бґрунтованою інформацією про процес і результати навчальної діяльності учня, надаючи при цьому можливості для здійснення власних оцінних суджень щодо результатів своєї діяльності;

відповідь хором;

есе «хвилинка» (питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини);

записні книжки учнів (інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?);

концептуальна карта (будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття);

підсумок одним реченням (учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо теми);

підсумок одним словом (учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему);

подумай – запиши – обговори в парі – поділися (учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу).

самооцінювання (процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки);

семінар за Сократом (учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань);

учнівська конференція (бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння).

Розділ 8

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня (затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
5.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
12.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
13.	Українська мова
14.	Українська література
15.	Біологія
16.	Всесвітня історія
17.	Географія
18.	Зарубіжна література
19.	Інформатика
20.	Історія України
21.	Математика
22.	Мистецтво
23.	Основи здоров'я
24.	Природознавство
25.	Трудове навчання
26.	Фізика
27.	Фізична культура
28.	Хімія
29.	Російська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок вивчення з 5 класу)
30.	Іноземні мови

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Біологія і екологія	Профільний рівень
3.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
4.	Географія	Рівень стандарту
5.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
6.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
7.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
8.	Інформатика	Рівень стандарту
9.	Історія України	Рівень стандарту
10.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
11.	Технології	Рівень стандарту
12.	Українська література	Профільний рівень
13.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)	Рівень стандарту
14.	Фізична культура	Рівень стандарту
15.	Хімія	Рівень стандарту
16.	Іноземні мови	Рівень стандарту